Dosar nr. 2-3228/2023; 2-688/2024
Numărul 2-23170449-48-2-29112023;

HOTĂRÂRE
În numele Legii
(termenul de examinare 29.11.2023-14.02.2024)

14 februarie 2024 **or. Călărași**

Judecător în Judecătoria Strășeni (sediul Călărași), Ala Ucrainţeva, a examinat unipersonal, în procedură cererilor cu valoarea redusă, fără participarea părților, cauza civilă la acțiunea reclamantului **Titenoc Olesea către Rîșcovan Petru privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.**

A CONSTATAT:

Cererea de chemare în judecată:

La data de 29 noiembrie 2023, reclamanta Titenoc Olesea, fiind reprezentată de avocatul Cucta Gheorghe, în temeiul mandatului avocațial seria MA nr. 1977097 din 01.11.2023, a depus la Judecătoria Strășeni (sediul Călărași) o cerere de chemare în judecată împotriva lui Rîșcovan Petru, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul reclamantului a explicat că la data de 06 aprilie 2022, Titenoc Olesea, în calitate de „Vînzător" i-a vîndut lui Rîșcovan Petru Simion mijlocul de transport de model *****. Astfel conform recipisei întocmite la data transmiterii mijlocului de transport, cumpărătorul Rîșcovan Petru a achitat inițial suma de 500 de euro, obligându-se să achitate diferența de 3.500 de euro până la data de 06.06.2022. Până în prezent, această sumă nu a fost achitată conform înțelegerii prealabile între părți.

Invocă că până în prezent, pârâtul se eschivează de la nenumăratele apeluri telefonice, somații privind restituirea datoriei, astfel tergiversând obligația de executare a obligațiunilor contractuale.

Totodată menționează că potrivit informației BNM, ratele de bază de refinanțare ale BNM a constituit în medie pe anul 2022- 2023 -15,00% - 29.00%. în așa mod dobânda de întârziere pe toată perioada de neachitare constituie în expresie bănească 1206,92 euro (una mie două sute șase euro, 92 eurocenți) (conform calculului anexat).

Reieșind din cele expuse anterior, în conformitate cu prevederile art. 308, 312, 315, 774 alin. 1), art. 775 alin. 1), art. 858 alin 2), 1242 alin. 1), 1248 alin. 1), 942 alin. l), 942 alin. 2), 942 alin.(4) Cod Civil al RM și art. 276^2 alin.(l); art.94 și 96 CPC a RM solicită încasarea forțată din contul pârâtului Râșcovan Petru Simion a.n. ***** a sumei datorate în cuantum de 3500.00 euro (trei mii cinci sute euro, 00 eurocenți), în folosul lui Titenoc Olesea, încasarea forțată din contul pârâtului Rîșcovan Petru Simion a.n. ***** a dobînzilor de întîrziere în mărime de 1206,92 euro (una mie două sute șase euro, 92 eurocenți) în folosul lui Titenoc Olesea, încasarea din contul pîrîtului Rîșcovan Petru Simion a.n. ***** în beneficiul lui Titenoc Olesea a

cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10000,00 MDL (zece mii lei, 00 bani), încasarea din contul pîrîtului Rîșcovan Petru Simion a.n. ***** în beneficiul lui TITENOC Olesea a taxei de stat in sumă de 2757.00 MD (două mii șapte sute cinzeci și șapte lei, 00 bani).

La aceiași dată, cererea, a fost înregistrată și repartizată în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Judecătoriei Strășeni sediul Călărași, pentru examinare judecătorului Ala Ucrainţeva.

Prin Încheierea din 04 decembrie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de Titenoc Olesea către Rîșcovan Petru privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată a fost acceptată, în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă, în formă scrisă, fără participarea părților și fără desfășurarea ședinței de judecată.

În acest sens, instanța reține faptul că cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, cât și încheierea de acceptare a cererii de chemare în judecată, au fost expediate în adresa pârâtului Rîșcovan Petru.

Astfel, având în vedere materialele cauzei civile, instanța constată că, pârâtul Rîșcovan Petru, domiciliată în ***** a recepționat efectiv cererea de chemare în judecată, înscrisurile anexate la aceasta, cât și Încheierea instanței din 04 decembrie 2023, ca dovadă servind avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d. 21).

Subsidiar, instanța reține că, a fost explicat și dreptul pârâtului, de a depune în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii, o referință precum și copii de pe înscrisurile confirmative, o cerere reconvențională în condițiile art. 172 și 173 Cod de procedură civilă, în cazul în care valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă, precum și că participanții la proces sunt în drept să solicite examinarea cererii în ședință publică.

Astfel, acordându-i pârâtului un termen rezonabil pentru prezentarea referinței și a probelor pe care își întemeiază obiecțiile/argumentele, sau a unei acțiuni reconvenționale, pârâtul Rîșcovan Petru, în perioada 19 decembrie 2023 – 24 ianuarie 2024, nu a depus referință, nu a înaintat obiecții privind acțiunea înaintată, nu a prezentat careva probe, nu a depus cerere reconvențională, nu a obiectat referitor la procedura scrisă de examinare a acțiunii, la fel cum nu a solicitat examinarea cererii în ședință publică, considerente din care, instanța de judecată la 14 februarie 2024, a examinat cauza în fond, fără participarea părților, în procedură scrisă în conformitate cu prevederile art. 276^2-276^4 Cod de procedură civilă.

Aprecierea instanței:

Studiind materialele prezentei spețe, examinând probele prezentate și administrate pentru dovedirea pretențiilor înaintate și raportându-le per ansamblu, instanța consideră necesar de a admite integral cererea de chemare în judecată depusă de Titenoc Olesea către Rîșcovan Petru privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată din motivele indicate infra.

În drept, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 7 alin. (1) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța judecătorească intentează procesul civil la cererea

persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim. În temeiul art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă, **parte în proces (reclamant sau pîrît) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.**

În temeiul art. 117 alin. (1) CPC, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În temeiul art. 117 alin. (2) și (3) CPC, în calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio- video, din concluziile experților. Probele obținute cu încălcarea legii nu au putere de probațiune și nu pot fi puse de instanță în temeiul hotărîrii.

În temeiul art. 118 alin. (1) CPC, reieșind din caracterul procedurii generale de examinare a acțiunii, în condițiile în care între părți există un litigiu de drept, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În temeiul art. 130 alin. (1) - (5) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

În fapt, analizând și apreciind înscrisurile administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, admisibile, pertinente și concludente pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor **art. art. 117 - 122 și art. 130 CPC**, instanța de judecată **constată următoarele circumstanțe de fapt:**

În baza recipisei întocmite de către Rîșcovan Petru la 06 aprilie 2022 cu termenul stabilit până la 06 iunie 2022, prezentată instanței în original (f. d. 8):

*Eu, Rîşcovan Petru Simion IDNP 2003027028565 cumpăr maşina de model Şcoda-Octavia cu nr. de înmatriculare GBR 404 de la Titenoc Olesea IDNP ***** cu suma de 4000 euro. La 06.04.2023 am achitat 500 euro avans, restul 3500 euro pînă la 06.06.2022 la înmatriculare.* (f.d. 8)

Prin reclamația expediată în numele lui Titenoc Olesea în adresa lui Rîșcovan Petru prin intermediul poștei terestre, care a fost recepționată la 13.11.2023 fapt confirmat prin avizul de recepție a fost solicitat pârâtului ca în termen de 5 zile calendaristice de la data recepționării

somației să achite datoria în sumă de 3 500 euro și dobânda de întârziere în sumă de 1206, 92 euro.

În acest context, instanța de judecată constată că, **obiectul juridic al cererii de chemare în judecată îl constituie pretențiile materiale înaintate de Titenoc Olesea împotriva lui Rîșcovan Petru privind încasarea sumei de 3 500 (trei mii cinci sute), 00 euro** cu titlu de datorie și dobînda de întîrziere în sumă de 1 206,92 euro, bazate pe recipisa întocmită de către Rîșcovan Petru la *****în conformitate cu prevederile art. 308, 312, 315, 774 alin. 1), art. 775 alin. 1), art. 858 alin 2), 1242 alin. 1), 1248 alin. 1), 942 alin. l), 942 alin. 2), 942 alin.(4) Cod Civil al RM.

Având în vedere data încheierii raporturilor juridice între părți, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 9 alin. (1) și (2) din Codul civil în redacția Legii în vigoare începând cu 01 martie 2019, republicat în Monitorul Oficial nr.66-75 din 01.03.2019 art.132 (în continuare ”Cod civil), **drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care,** deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

În acest sens, **drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice**; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi și obligații; d) în urma creării și dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

În temeiul art. 774 alin. (1) - (3) din Codul civil, î**n virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute**. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligația poate fi pură și simplă sau afectată de modalități, iar prestația trebuie să fie posibilă și determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.

În temeiul art. 775 alin. (1) din Codul civil, **debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.**

În temeiul art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și **din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.**

În temeiul art. 1242 alin. (1) Cod civil al RM, **prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.**

În temeiul art. 1242 alin. (4) Cod civil al RM, **un contract nu se consideră contract de împrumut doar pentru că prevede un termen pentru executarea obligației pecuniare**, cu excepția cazului în care împrumutatul este obligat să plătească dobândă suplimentar la acea obligație pecuniară.

În temeiul art. 1243 Cod civil al RM, în cazul în care împrumutătorul nu execută obligația de a da cu împrumut, împrumutatul poate cere doar repararea prejudiciului cauzat astfel.

În temeiul art. 1100 alin. (1) și (2) Cod civil al RM, contractul trebuie interpretat pe principiile bunei-credințe. Contractul se interpretează după intenția comună a părților, fără a se limita la sensul literal al termenilor utilizați.

Astfel, având în vedere conținutul recipisei întocmite de către Rîșcovan Petru la 06.04.2022 cu termenul stabilit până la 06.06.2022, prezentată instanței în original prin care Rîșcovan Petru a confirmat existența obligației de plată a sumei restante de 3 500 (trei mii cinci sute) Euro pentru achiziția automobilului de model *****

Subsidiar, conform art.315 Cod Civ. al RM obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic. Totodată instanța a constatat că la încheierea actului juridic a fost respectată si forma scrisă a acestuia.

Potrivit art.858 alin.2 Cod Civil al RM: *Obligația trebuie executată in modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit,* context în care va admite pretenția reclamantului privind încasarea din contul lui Rîșcovan Petru în beneficiul Olesiei Titenoc a sumei datorate în mărime de 3 500 (trei mii cinci sute) euro.

Cu referire la pretenția privind încasarea a dobânzii de întârziere instanța relevă, potrivit art.942 alin.(4) CC al RM în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere.

În acest context reprezentantul reclamantului a prezentat calculul dobînzii de întîrziere pentru perioada 06.04.2022 – 03.11.2023, calculul total constituind 1 206 (o mie două sute șase), 92 euro. (f.d. 13)

Ținând cont de aplicarea formulei de calcul prevăzută de art. 942 alin. (2) CC cu includerea procentului de întârziere peste rata dobânzii conform art. 874 CC, avînd în vedere că potrivit informației BNM, ratele de bază de refinanțare ale BNM a constituit în medie pe anul 2022- 2023 -15,00% - 29.00%, instanța admite pretenția reprezentantului privind încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului dobânda de întârziere pe toată perioada de neachitare în sumă de 1206,92 euro (una mie două sute șase euro, 92 eurocenți).

Cheltuieli de judecată:

La înaintarea acțiunii civile, reprezentantul reclamantului a solicitat încasarea din contul pîrîtului Rîșcovan Petru Simion a.n. ***** în beneficiul lui Titenoc Olesea a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 (zece mii), 00, încasarea din contul pîrîtului Rîșcovan Petru Simion a.n. ***** în beneficiul lui TITENOC Olesea a taxei de stat in sumă de 2 757 (două mii șapte sute cinzeci și șapte), 00 lei.

În acest context instanța relevă că conform art. 94. alin. (1)-(2) CPC prevede, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial,*

acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Subsidiar, instanța evidențiază că în temeiul art. 82 CPC: *Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

În contextual dat art. 83 CPC prevede: *(1) Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

(2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

Având în vedere originalul bonului fiscal nr. 1013600036596 din 20 11.2023 precum și confirmarea de achitare a taxei de stat prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice MPAY seria și nr. 00 471999235313 (f.d. 6,7), anexate la materialele cauzei, instanța constată că, reclamantul Titenoc Olesea a suportat în prezentul proces civil cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat, în sumă de 2 757 (două mii șapte sute cinci zeci și șapte), 00 lei, la depunerea cererii de chemare în judecată conform exigențelor instituite de art. 83, art. 87 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă și art. 3 lit. a) din Legea taxei de stat Nr. 1216, din 03-12-1992, iar reieșind din admiterea integrală a pretențiilor pe fond, instanța urmează să dispună încasarea cheltuielilor date, de la pârât în beneficiul reclamantului.

Art. 90 lit. i) CPC prevede: *Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică;*

În contextual dat instanța constatat că conform bonului de plată seria DAA nr. 23798305 din 20.11.2023 Titenoc Olesea a achiat suma de 10 000 (zece mii), 00 lei în beneficiul C.A. ”Cucta Gheorghe” cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică în cadrul cauzei civile Titenoc Olesea către Rîșcovan Petru privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Apreciind pretenția înaintată în coraport cu înscrisurile anexate, instanța admite integral cererea avocatului Cucta Gheorghe cu dispunerea încasării de la Rîșcovan Petru în beneficiul Olesiei Titenoc a cheltuielilor de asistență juridică în suma de 10 000 (zece mii), 000 lei.

În conformitate cu art. 90, 94, 236-241, 276^2 -276^4 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova, instanța,

HOTĂRĂȘTE:

Se admite cererea de chemare în judecată**.**

Se încasează de la Rîșcovan Petru, a.n. ***** număr de identificare: ***** domiciliat: ***** în beneficiul Olesiei Titenoc, a.n. *****, numărul de identificare: *****, domiciliată: *****datoria formată în baza recipisei din *****în mărime de 4 706 (patru mii șapte sute șase), 92 EURO, echivalenți în lei MDL conform cursului de schimb al BNM la ziua executării prezentei hotărârii, cheltuieli judiciare sub forma taxei de stat în mărime de 2 757 (două mii șapte sute cincizeci și șapte), 00 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 10 000 (zece

mii), 00 lei, în total 4 706 (patru mii șapte sute șase), 92 EURO, achitați în lei MDL conform cursului de schimb al BNM la ziua executării hotărârii, și 12 757(douăsprezece mii șapte sute cincizeci și șapte), 00 lei.

Hotărârea cu drept de apel, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași).

Președintele ședinței,
Judecător **Ala Ucrainț eva**